

PHOTOGRAF: SPYRIDON PHELIDIS

Οι ειδικοί εκτιμούν ότι με ένα ποσοστό εμβολιασμού 70% θα μπορέσει να επιτευχθεί η ανοσία της κοινότητας, με αποτέλεσμα μια ουσιαστική κάμψη στην επιδημιολογική καμπύλη

των COVID-19 ώστε να επανεκκινήσουν οι κοινωνικο-οικονομικές δραστηριότητες της καθημερινότητας. Καθώς απέχουμε αρκετούς μήνες για να επιτύχουμε την ανοσία της κοινότητας, η σταδιακή επιστροφή στην καθημερινότητα θα συνοδεύεται από μέτρα περιορισμού της μετάδοσης του SARS-CoV-2. Η προσέγγιση αυτή θα στηρίζεται στο γεγονός ότι τα επαναλαμβανόμενα και μακροπρόθεσμα lockdowns έχουν οδηγήσει σε μεγάλο ψυχικό φόρτο σημαντικό μέρος της κοινωνίας το οποίο έχει ως αποτέλεσμα πλημμελή τήρηση των μέτρων αποτροπής της διασποράς του SARS-CoV-2. Επιπλέον, είδαμε ότι ο συγχρωτισμός δημιουργείται και σε ανοιχτούς χώρους, με αποτέλεσμα την ακύρωση των περιοριστικών μέτρων. Αναμένεται ότι η επαναφορά καθημερινών δραστηριοτήτων με συγκεκριμένους κανόνες θα εκτονώσει αυτή την κατάσταση. Παράλληλα, θα γίνει σημαντική προσπάθεια επανεκκίνησης του τουρισμού, εγχώριου και διεθνούς.

Ο δρόμος προς την επανεκκίνηση

Τα γρήγορα τεστ ανίχνευσης του SARS-CoV-2 σε συνδυασμό με τις ευρέως διαδεδομένες πλέον δοκιμασίες PCR για τον SARS-CoV-2, τα τεστ αντισωμάτων έναντι πρωτεϊνών του SARS-CoV-2 και τα πιστοποιητικά εμβολιασμού αποτελούν σημαντικά εφόδια για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της τουριστικής περιόδου χωρίς επιδημικές εξάρσεις της COVID-19. Επιπρόσθετα, ακόμα και αν έχουμε μια ομαλή απόβαση προς την κανονικότητα την άνοιξη και τους καλοκαιρινούς μήνες, η εμφάνιση νέων στελεχών του SARS-CoV-2 σε συνδυασμό με την παρουσία επίπονων ατόμων στον πληθυσμό αφήνει ανοικτό το ενδεχόμενο της εποχικής διακύμανσης της COVID-19, κατά αναλογία με το πρότυπο της εποχικής γρίπης. Σαφώς η εμφάνιση νέων στελεχών του SARS-CoV-2 προκαλεί προβληματισμό στην επιστημονική κοινότητα ως προς την πορεία της πανδημίας. Κάθε νέο στέλεχος που εμφανίζεται και επικρατεί εμφανίζει ένα εξελικτικό πλεονέκτημα επιβίωσης, όπως η μεγαλύτερη μεταδοτικότητα. Αυτό συνεπάγεται μεγαλύτερο αριθμό κρουσμάτων, αν και όχι απαραίτητα σοβαρότερη νόσο. Στατιστικά όμως, ο απόλυτος αριθμός των ασθενών που θα χρειαστούν νοσηλεία σε κοινές κλινικές και σε μονάδες εντατικής θεραπείας θα αυξηθεί ακόμα και αν το ποσοστό επί του συνόλου των κρουσμάτων παραμείνει σταθερό. Σε αυτή την περίπτωση θα παρατηρηθεί σημαντική αύξηση της ζήτησης υπηρεσιών υγείας. Αυτή η προοπτική καθιστά αναγκαία την κατάλληλη αναδιανομή τόσο του συστήματος υγείας ώστε να ανταποκρίνεται επαρκώς στην αυξημένη ζήτηση σε εξειδικευμένες υπηρεσίες υγείας όσο και των καθημερινών δραστηριοτήτων των πολιτών ώστε να πραγματοποιούνται σε ασφαλείς συνθήκες. Η ενίσχυση της δημόσιας υγείας και των μηχανισμών για την πρόληψη και την αντιμετώπιση μεταδιδόμενων νόσων οφείλει να είναι προτεραιότητα. Η λοίμωξη COVID-19 θέτει νέα δεδομένα στην πραγματικότητα και θα πρέπει να επανεκτιμηθούν οι δραστηριότητες μας σύμφωνα με τις επιταγές της εποχής γιατί αυτή η επιλογή αποτελεί μονόδρομο.

Ο κ. Θάνος Δημόπουλος είναι καθηγητής Ιατρικής, πρόεδρος του ΕΚΠΑ.

ΤΑ ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ COVID-19 ΚΑΙ Ο ΝΕΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΜΑΧΗΣ»

Όλο και αυξάνονται η αισιοδοξία και η ελπίδα ότι ο εκτεταμένος εμβολιασμός του πληθυσμού, η εποχικότητα με την αναμενόμενη μείωση των κρουσμάτων ιδιαίτερα κατά τους ανοιξιάτικους και καλοκαιρινούς μήνες και η φυσική ανοσία μετά από λοίμωξη θα συμβάλουν στη σημαντική μείωση του αριθμού των κρουσμάτων, των νοσηλείων και των θανάτων λόγω COVID-19. Ωστόσο, προβληματισμό προκαλεί η επικράτηση νέων μεταλλάξεων του SARS-CoV-2 που μπορεί να ευοδώνουν τη μεταδοτικότητα του και να μετριάζουν την αποτελεσματικότητα των εμβολίων κυρίως όσον αφορά στην πρόληψη της μετάδοσης του ιού.

Παραπληροφόρηση και θεωρίες συνωμοσίας

Τα δεδομένα ως τώρα υποστηρίζουν ότι το εμβόλιο της Moderna είναι αποτελεσματικό απέναντι στο στέλεχος B.1.1.7 (που πρωτοεμφανίστηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο), αλλά είναι λιγότερο αποτελεσματικό απέναντι στο στέλεχος B.1.351 (στέλεχος της Νότιας Αφρικής). Τα δεδομένα από κλινικές δοκιμές φάσης 3 για το εμβόλιο Novavax που πραγματοποιούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο όπου κυριαρχεί το στέλεχος B.1.1.7 έδειξαν αποτελεσματικότητα σε ποσοστό 89%, ενώ στη Νότια Αφρική όπου κυριαρχεί το στέλεχος B.1.351 η αποτελεσματικότητα ήταν στο 60%. Τα δεδομένα από το Ισραήλ δείχνουν ότι το εμβόλιο της Pfizer είναι αποτελεσματικό στον πληθυσμό όπου το επικρατούν στέλεχος είναι το B.1.1.7. Ωστόσο, τα εμβόλια διατηρούν υψηλή αποτελεσματικότητα ως προς την πρόληψη των σοβαρών περιπτώσεων, των νοσηλείων και των θανάτων από COVID-19. Παράλληλα, σχεδιάζονται ειδικές τροποποιήσεις στον τρόπο παρασκευής τους σύμφωνα με τα νέα αναδυόμενα στέλεχη του ιού. Αξίζει να σημειωθεί ότι πολλοί παράγοντες συμβάλλουν στο να καλλιεργηθεί κλίμα αμφισβήτησης απέναντι στο εμβόλιο, όπως η υποχρεωτική φύση του εμβολιασμού, η συγκριτική ταύτιση τους με ανεπιθύμητες ενέργειες, η άγνοια περί των νοσημάτων που αποτρέπονται με τον εμβολιασμό, και η δυσπιστία των πολιτών απέναντι στις φαρμακευτικές εταιρείες και την πολιτική ηγεσία. Σε μια έρευνα 1.676 αμερικανών πολιτών τον Δεκέμβριο του 2020 το 27% ήταν διστακτικοί ως προς τον εμβολιασμό. Προκειμένου να καμφθεί αυτή η ανα-

ΤΟΥ ΘΑΝΟΥ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ

Τα γρήγορα τεστ ανίχνευσης του SARS-CoV-2 σε συνδυασμό με τις ευρέως διαδεδομένες πλέον δοκιμασίες PCR, τα τεστ αντισωμάτων και τα πιστοποιητικά εμβολιασμού αποτελούν σημαντικά εφόδια για τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της τουριστικής περιόδου χωρίς επιδημικές εξάρσεις της COVID-19

σφάλεια των πολιτών, πρέπει πρώτα να γίνει κατανοητή η τεχνολογία πίσω από αυτά τα εμβόλια (mRNA και με φορέα αδενοϊού), να αντιμετωπιστούν όποιες αμφισβησίες για την ασφάλειά τους (δεν επιδρούν στο γενετικό υλικό του εμβολιασμένου) και να αναχαιτιστούν οι θεωρίες συνωμοσίας και η παραπληροφόρηση.

Η ανοσία της κοινότητας

Σε αυτό το πλαίσιο, γίνεται αντιληπτό ότι η επιστροφή στην κανονικότητα εξαρτάται από πολλούς και διαφορετικούς παράγοντες. Οι ειδικοί εκτιμούν ότι με ένα ποσοστό εμβολιασμού 70% θα μπορέσει να επιτευχθεί η ανοσία της κοινότητας, με αποτέλεσμα μια ουσιαστική κάμψη στην επιδημιολογική καμπύλη. Παράλληλα, συνεχίζουν να είναι αναγκαίες η τήρηση των μέτρων σωματικής απομάκρυνσης, η αποφυγή του συνωστισμού και βεβαίως η καθολική χρήση μάσκας προσώπου.

Η επιστροφή στην κανονικότητα θα είναι σταδιακή και ανάλογη με την επιδημιολογική εικόνα της χώρας. Ιδιαίτερα σημαντικό είναι να αποτραπούν εξάρσεις νέων κρουσμάτων που μπορεί να έχουν αλυσιδωτές συνέπειες στην πορεία της λοίμωξης COVID-19 στη χώρα μας. Πράγματι, δεν αποτελεί ρεαλιστικό στόχο η εκμηδένιση των νέων κρουσμά-